

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnstvu:

za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne šte. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona šte. 74.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Vsprejema naročnino, inšerate in reklamacije. Upraviškega telefona šte. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 13 f.
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 4 strani.

Kmetijsko šolstvo.

Zimski tečaj na kmetijski šoli na Grmu.

Za kmetijsko-šolski pouk je pri nas na Kranjskem še pre malo skrbjeno. Po drugih deželah se več stori v tem pogledu. Pri nas so kmetijske razmere zelo različne in naravno je, da so tudi potrebe kmečkega ljudstva glede strokovne izobrazbe različne. Vendar imamo eno samo kmetijsko šolo in še ta je težko pristopna kmečkim sinovom. Kdor hoče na Grm, mora za dve leti od doma. Ta osnovna grmske šole ima svoje dobre strani in je tudi utemeljena, ali ne da se tajiti, da je prav zaradi te svoje uredbe premnogim ukažljivim mladeničem zaprta. Dveleten pouk je potreben za mladeniče, ako se hočejo izučiti v vseh strokah in posebno v praktičnem oziru. Za vinorejo in sadjerejo je treba zimskega in poletnega pouka, in ako se imajo na šoli podučevati tudi druge kmetijske stroke, kakor živinorejo, travništvo, mlekarstvo itd., potem je res treba dveh let, da se učenci zadostno pripravijo za svoj poklic.

Pomisliti pa je, da bi premnogim kmečkim mladeničem zadoščal tudi krajši pouk, in da je število takih mladeničev, ki bi se radi prišli čez zimo poučevati v šolo, vsaj tako veliko, če ne večje, kakor je število onih, ki se želijo po dve leti šolati na Grmu. Zimski pouk bi po našem mnenju zadoščal za mladeniče, ki prihajajo iz poljedelskih in živinorejskih krajev, in zato se opravičeno vprašamo, ali bi se ne dal za take mladeniče poleg sedanjega dveletnega tečaja osnovati na Grmu tudi še poseben zimski tečaj.

Zimski tečaji imajo pač velike prednosti, ki se čimdalje bolj pripoznavajo, in naravnost trdimo, da bi šola na Grmu z združenjem celoletnega in zimskega tečaja lahko dosegla najlepše uspehe. S tem bi se najbolj povzdignilo število učencev, saj bi šola pri tej svoji popolnitvi najbolj ustrezala različnim potrebam naših gospodarjev. Kdor bi hotel svojega sina izobraziti v vseh strokah kmetijstva teoretično in praktično, bi ga poslal za dve leti na Grm. S to osnovo bi ustrezala šola potrebam vinorodnih krajev. Kdor bi pa želel poslati svojega sina le čez zimo v šolo, bi ga poslal v zimski tečaj, katerega bi

bilo na šoli na novo osnovati. Tako združena šola bi ne bila prva te vrste, saj imajo take šole tudi že po drugih krajih. Za šolo na Grmu pa, ki bi se že po svoji osnovi morala ozirati na razne potrebe naše ukažljive kmečke mladine, bi pa imela taka uredba prednost in lahko trdimo, da bi šola s tako uredbo največ pridobila. Z zimsko šolo bi se ustvarila za mladeniče iz živinorejskih krajev zadostna podlaga za kmetijski napredek, saj je po zimi dosti prilike za praktična dela v hlevih in v mlečni kleti, pri gnojišču itd. Taka šola bi bila pa tudi najcenejša, kar je za naše maloposelstniške razmere čim dalje večjega pomena. Razen tega bi se vršila o času, ki je za kmeta najbolj prikljen zlasti v sedanjih časih, ko je povsod pomanjkanje na poslih in delavcih.

Po našem mnenju bi se dal zimski tečaj lahko vpeljati poleg sedanjega šole na Grmu in brez posebno velikih žrtev. Kolikor nam je znano, bi se dobilo v gradu še prostora. Prepričali smo se, da se je v zadnjem času napravila na šoli nova velika učilnica in da se je povečala tudi jedilnica. Pa tudi za spalnico se dobi še prostora. Ker ima šola vse potrebne učne pripomočke in lepo urejeno veliko kmetijo, katera nudi s svojo živinorejo in mlekarstvom prav ugoden objekt za praktični pouk v zimskem času, so pogoji za vpeljavo zimskih tečajev na Grmu po našem mnenju prav ugodni.

Če hočemo tedaj popolnjevati in razširjati kmetijsko šolsko izobrazbo med našo kmečko mladino, in to je nujna potreba, potem je le v interesu stvari same, pa tudi v interesu šole, ako se vpeljejo na Grmu poleg sedanjega dveletnega šole še zimski tečaji.

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Veselsrbska propaganda.

Sarajevo, 23. aprila. Doznava se, da je vlada tu preiskala na dan občinskih volitev tiskarno Šaričovo in zaplenila v njej cel kup vstaških oklicev in letakov. Dementiju srbske vlade se zaradi tega in drugih dokazanih dejstev, ki kažejo na protidinstasične težnje v Bosni, ne pripisuje nobena važnost, oziroma resničnost.

Budimpešta, 23. aprila. Z mero-dajnega mesta se izjavlja, da baron Bu-

rian ne odstopi, ker koalicija zdaj ne želi še izpremembe v skupnem finančnem ministrstvu.

Nadvojvoda Karol Štefan ne postane namestnik.

Dunaj, 23. aprila. Dunajski dvorni krogi označujejo vest, da bo postal nadvojvoda Karol Štefan gališki namestnik, za popolnoma neosnovano. Član cesarske rodbine nikoli ne more prevzeti politično tako eksponiranega mesta, kot je gališki namestništvo.

Grof Sternberg se pokori.

Praga, 23. aprila. »Lidové Listy«, glasilo grofa Sternberga, poročajo z debelimi črkami: »Državni poslanec grof Adalbert Sternberg se je podal v Jeruzalem delat pokoro za svoj dvoboj. Nazaj-gredé obišče Makedonijo«.

Cesar ne pojde v Prago.

Liberce, 23. aprila. »Reichenberger Zeitung« poroča, da cesar ne bo obiskal jubilejne razstave v Pragi, kakor se je poprej mislilo. Cesarja bo zastopal nadvojvoda Franc Ferdinand. Nekateri trdijo, da so temu vzrok politične homatije na Češkem.

Gimnazijci-zarotniki v Przemyslu.

Przemysl, 23. aprila. Tu so odkrili teroristiško tajno zvezo rusinske mladeži, kateri načeljujejo gimnazijci iz višjih razredov. Sej so se udeleževali tudi mlajši profesorji.

Italija se giblje!

Rim, 23. aprila. Povodom brodogone demonstracije proti Turčiji se je opozorilo od strani inozemskega časopisja na to, da Italija zopet misli na Tripolis. To potrja neki članek v »C. d. I.«, ki je v dobri zvezi z vojaškimi krogi. V tem članku se izvaja, da italijanski podaniki v Tripolisu zahtevajo od Italije vojaške pomoči in okupacije, ker so šikaniranja od strani turških oblasti postala zadnji čas neznosna. Sedaj se nahaja v Dorni italijanski konzul baron Meintzinger, ki preiskuje, kdo je kriv umora frančiškana patra Giustino. To da ni dovolj. V prvi vrsti treba izboljšati v Tripolisu agrarne razmere, kajti zemlja je rodovitna in tudi rok ne manjka. Drugo pa je, da se mora od Turčije izposlovati, da dovoli dedni najem, da se omogoči stalna italijanska kolonizacija.

Rim, 23. aprila. Italijanom prijazen sultan iz Obbie (Abesinija) je porazil vojsko mullahov, ko so se uprli italijanski oblasti v Benadirju. 200 mullahov je ubitih. V Benadir je iz Italije odšlo več častnikov - topničarjev.

Podrobnosti o bogoskrunstvu v sikstinski kapeli.

Rim, 23. aprila. Avstrijski poslanik pri Vatikanu je po naročilu ministra za zunanje zadeve, Aehrenthala, papežu izrazil obžalovanje in ogorčenje zaradi bogoskrunstva, ki ga je v sikstinski kapeli zagrešila judovka Feilbogen. Feilbogen je bil za obisk sikstinske kapele od avstrijskega poslanstva priporočen. Sv. oče je odredil, da odslej nekatoličani sploh ne smejo obiskati sikstinske kapele.

Bojevititi francoski učitelji.

Lyons, 23. aprila. Tu so v velikonočnih praznikih zborovali ljudskošolski učitelji. Sklenili so resolucijo, da mora vlada dovoliti pokojnino odpuščenemu anarhistovskemu učitelju Negré in da mora vlada učiteljski zvezi dovoliti vstop v revolucionarno-anarhično delavsko zvezo (Confédération générale du travail). — Pomisliti je treba, da je vlada svojčas med vzroki, zaradi katerih je izgnala redovnike iz šol, navedla tudi to, da redovniki poučujejo v šolah nauke, ki nasprotujejo državnim temeljem. — Kaj pa učijo učitelji — anarhisti?

Angleži o Ogrski.

London, 23. aprila. Angleški žurnalista Scotus Viator je priobčil zanimivo brošuro: »Political persecution in Hungary« (Politično preganjanje na Ogrskem). V njej ostro napada Mažare zaradi nasilstev proti narodnostim. Pozivlja balkanski odbor v Londonu, naj nastopi zlasti za Sloake. Cesarja Franca Jožefa pozivlja, naj Sloake, obsojene zaradi dogodkov v Černovi, ob priliki svojega vladarskega jubileja pomilosti. Scotus Viator priobčuje statistiko, glasom katere je bilo od leta 1886. do 1908. zaradi tiskovnih prestopkov obsojenih 890 nemažarskih oseb na skupno ječo 218 let.

AVSTRO - OGRSKA.

Prestolonaslednik v Pragi.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand pride v Prago 10. majnika, da otvori razstavo. Prestolonaslednik bo stanoval na

LISTER.

Oče in sin.

»Stoj! Kdo je?« je zagrmelo skoz tiho noč in puška, pripravljena za obrambo, je zaropotala.

»Obhodna straža!« se je zaslišal glas iz teme.

»Znamenje!« vpraša vojna straža.

»K nogi orožje«, zveni tiho odgovor.

»Geslo!«

»Vezzano!« je odgovoril poveljnik straže in se približal na tri korake.

Stražnik je skazal čast. —

»Vse v redu?« vpraša častnik. Vojak je potrdil.

»Sosednje straže?«

»Z leve strani nisem že četrte ure slišal znamenja!« je odgovoril stražnik.

»Kdo je tam na straži?«

»Infanterist Pedroni.«

»Ah, ta!« je zamrmral poročnik.

»Prav! Pomnite, da imamo sovražnika na vratu; ne zabite artiklov!« je opomnil vojaka. Straža je šla tiho dalje. Častnik je čutil tajno neko radost ter stopal na lahko, kakor bi se bal, da nekoga prebudi. Včasih je zamahnil s potegnjeno sabljo, in vojaki, korakajoči za njim s puškami v rokah, so slišali nekaj kakor utajen smeh.

Postave, podobne strahovom, so prišle tako do skalnatega pomola, kjer je imela straža odmerjeno mesto. Ob slabem mesečnem svitu, odbijajočim se od strganih oblakov, so zagledali Pedronija. Sedel je na strehi in spal s puško na kolenuh.

Poročnik je tiho pristopil k njemu in se polastil puške. Tedaj se je stoprav vzdramil vojak in prestrašeno skočil kvišku.

»Geslo!« je kričnil zmučeno, ogleduje se po puški.

»Vezzano!« je porogljivo odgovoril poročnik. »Nam ni potreba gesla, vi ste naš ujetnik!« je dodal in postavil na usodno mesto novo stražo, velel k pohodu nazaj.

Naprej je šel Pedroni, za njim dva tovariša s pripravljenima puškama in poročnik s potegneno sabljo. Nato je sledil vojak, noseč dve puški.

»Bil sem utrujen, zadremal sem!« je jecjal Pedroni v svoje opravičevanje.

»Tiho! Vojak na straži mora pozabiti na utrujenost,« je zakričal nanj poročnik v ostrem tonu.

V malem taboru je nastal velik hrup, ko so privedli Pedronija.

Vojaki so bili ogorčeni nad nemarnim tovarišem, ki je pozabil na svojo dolžnost in spal v trenutku, ko je ravno na njegovi čuječnosti viselo življenje toliko tovari-

šev. Vedeli so, kaj ga čaka, toda niso ga pomilovali; bil jim je trn v oči. Njihovo sočutnost je vzbujal njegov oče, stari stotnik Pedroni.

Ta je, zaslišavši poročnikovo poročilo in krivčevo priznanje, ukazal vzeti mu orožje in ga postaviti pod stražo. Tako je hodil razburjen sem in tja in v svitu stražnih ognjev so videli vojaki obupanost na njegovem obrazu.

Stotnik je bil strog in neizprosno mož, toda radi njegove pravičnosti in ljubezni do podrejenih ga je ljubila cela stotnija.

Imel je tri sinove. Dva mu je že vzela kruta smrt; padla sta častne smrti, zadeta od sovražnikovega orožja. Tretji in najmlajši sin, Pavel, je delal očetu mnogo žalosti s svojim vedenjem. Bil je kadet, toda zaradi svojih lahkomišelnih norčij je bil za nekaj časa degradiran na prostega vojaka. Da bi imel sina, katerega je v kljub vsej lahkomišelnosti ljubil, vedno pred očmi, si je izprosil njegovo premeščenje k svoji stotnji.

In zdaj mu je nastala grenka dolžnost, biti tožnik svojega otroka. Zamišljen v mučne misli, se je sprehajal stotnik celo noč okoli stražnih ognjev.

Ko se je konečno vendar za hip vse del, se je vzdignila temna postava, ležeča pod drevesom, in se mu tiho približala. Bil je to prvi njegov poročnik.

Čakal je, dokler ostali ne zaspe, da bi mogel z njim govoriti.

»Gospod stotnik!« je rekel, položivši mu roko na rame.

Stotnik se je naglo obrnil. »Ah, vi ste tu? Zakaj ne spite?«

»Nisem mogel zaspati. Premišljuje usodo vašega sina!«

»Hvala vam, prijatelj!« je rekel stotnik ter gorko stisnil roko tovarišu.

»Kaj namerjate z njim?«

»Kaj namerjam? — Ne razumem vas! Zakon govori jasno, ne dopušča nobenega razmišljanja!«

»Vi ga izročite sodniji?«

»Ali morem drugače?«

»Veste li, kaj ga čaka?«

»Vojak, ki v vojnem času pred sovražnikom na straži stoječ greši proti predpisom, se kaznuje s smodnikom in svincom,« je rekel stari Pedroni. »Vem to, — Pavel je moj poslednji otrok, in vendar, ne morem drugače.« Ob teh besedah se je njegov glas močno tresel.

»Vem za pomoč, stotnik!«

»Govorite, govorite!« je vzkliknil stotnik in plaho se ozirajoč, se je nagnil k poročniku.

»Vašega sina straži sedaj vojak Vedrella. Govoril sem z njim; hoče mu pustiti, da ubeži. Noč je temna, ostali spé, — to pojde!« —

Hradščinu, dokler traja razstava. Prestolonaslednik priredi v Pragi več sprejemov in dvornih poedin.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand

le zapusti armado, kakor poroča »D. V.«, ki se sklicuje na to, da je pozval nadvojvoda 45. pešpolk, ki nosi njegovo ime, naj priredi poslovilni banket.

Vznemirjajoča poročila iz Galicije.

Zadnji čas sem dobi vedno več oseb v Galiciji rusinske pisane smrtnih obsodbe. Obsodbe so dobili med drugimi rimskokatoliški škof Bilczewski, vseučiliški rektor profesor Dembinski, načelnik »Poljskega kola« Glabinski in drugi dostojanstveniki. — Mati Sziczyński je morila, da je pričela 21. t. m. v zaporu stradalno stavko, ker ji ne dovolijo, da se hrani na lastne stroške. Dobila je mrzlico, vsled česar so jo oddali v zaporno bolnišnico. — Rusinski gimnazijci, 27 fantov, so ponoči 21. t. m. v Przemyslu psovali rajnega Potockega in klicali živio morilcu Sziczyńskemu. Obkolili so nekega policijskega agenta, ki jih je opominjal, naj bodo mirni, ga psovali in bi ga bili pretepli, ako bi ne bil potegnil revolverja, nakar so zbežali. Šest demonstrantov so aretirali. — »Slovo poljske« poroča, da je prestopilo po umoru Potockega veliko oseb iz grškokatoliške v rimsko-katoliško in armensko-katoliško cerkev. — Ker so že določili razprave za prihi. porotno zasedanje pri lvojskem sodišču čas od 11. do 20. majnika, sodijo, da pride Potockijev morilec pozneje pred porotnike. Ni verjetno, da se nakaže umor kakemu sodišču izven Galicije. — Nadvornski okrajni glavar je dobil dve grozljivi pismi, ki mu napovedujeta usodo Potockega, če ne uvede v treh dneh po vseh občinah rusinski uradni jezik.

Tirolski deželni zbor.

Tirolski deželni glavar dr. Kathrein je poročal vladi, da ni nikake ovire proti sklicanju konstitucijskega zasedanja tirolskega deželnega zbora.

Pacak proti ministru Prašku.

Bivši minister dr. Pacak objavlja članek, ki ostro polemizira Praškovo izjavo v »Venkovu«. Dr. Pacak ponavlja, da o tajni pogodbi ni bilo govora in dostavlja: »Prašek piše, da se je branil pri zadnjih za Čelhe neugodnih sodnijskih imenovanjih na Moravskem s tem, da ni mogel nič drugega storiti, kakor da se drži statusa. In kaj smo mi storili? Nič drugega. Zato nikar na dan z neutemeljenimi podatki in razkritji in vedno le resnično, kakor je rekel že Palacky.

Posvetovanje čeških agrarcev.

Češki agrarni poslanci so imeli 22. t. m. posvetovanje v Pragi, ki se ga je udeležil tudi minister Prašek in člani strankinega ožjega izvrševalnega odbora. Razpravljali so o političnem položaju glede na odkritja v »Venkovu« o tajni pogodbi med Nemci in Čehi z ozirom na imenovanje uradnikov in na boje med češkimi strankami. Razpravljali so tudi o poletnem državnozbornem zasedanju. Sklepi so ostali tajni in se predložijo širšemu strankinemu izvrševalnemu odboru v odločitev.

Češki notranji uradni jezik.

Nemški listi poročajo, da se množe češke vloge pri sodiščih, odkar je postal Prašek minister. Češki uradi pa uvajajo brez ovire češki notranji uradni jezik. Poslanec dr. Herold je predaval v klubu čeških državnih uradnikov o notranjem češkem uradnem jeziku in jih poučil o stališču, ki ga zavzemajo češke državnozborne stranke v tem vprašanju. Pozval je češke uradnike, naj izvajajo v praksi ta načela. Voditelji čeških strank bodo ščitili pri vladi uradnike. V posamezne pisarne so dohajali na to agitatorji, ki so razven v namestniškem računskem oddelku povsod izvedli češki notranji uradni jezik.

Konfiskacija nemških plakatov.

V Gross Siedichu je razobesila po gostilnah krajevna skupina nemškega šulferajna plakate z nemško-nacionalnimi reki. Orožništvo je pa te plakate konfiskovalo.

Vojaška vprašanja.

»Zeit« poroča, da je kljub vsem demintijem mogoče, da dobe Mažari ugodnosti glede na embleme in grbe. O kompromisu se še vedno pogajajo. Zdej se pogajanja o vprašanju, da se uveljavi povišanje častniških plač 1. januarja 1909, in sicer tako, da velja zvišanje tudi za drugo polovico leta 1908. Potrebno vsoto za povišanje častniških plač nameravajo prihraniti pri ostalih postavkah proračuna.

Laryngo-rinoloski kongres

je pričel 22. t. m. svoja znanstvena posvetovanja. Kongresov predsednik dr. Chiari se je spominjal rajnega častnega predsednika profesorja Schrötterja.

Shod učiteljev gluho-nemnic.

Dne 22. t. m. je predaval učitelj G. Pipetz iz Gradca o važnosti dunajskega c. kr. zavoda. Zahteval je, naj zavod izpopolnijo.

Jezikovni spor na Češkem.

Praga, 23. aprila. Praško višje deželno sodišče je izdalo razsodbo, ki naroča karlovariškemu sodišču, naj reši po postavi vloge dr. Alfreda Rudolfa. Nad-sodišče izvaja, da se lahko vporabljata oba deželna jezika pri vseh sodiščih na Češkem, kakor določajo člen 1. uvajalne postave za civilno-pravdni red, nadalje člen XIX. temeljnih ustavnih določil in Stremayerjevi jezikovni odloki iz leta 1880. Odlok je podpisal podpredsednik Ry-nesch, ker je predsednik dr. Wessely na dopustu.

KONGRES SOCIALNIH DEMOKRATK.

Dunaj, 22. aprila. Tu se je vršil 3. kongres avstrijskih žena, organiziranih v socialnodemokratski stranki. Baje jih je 50 tisoč.

ZOPET HARDEN-EULENBURG.

Monakovo, 22. aprila. Tu se je začel proces, katerega je naperil znani žurnalst Maksimilijan Harden proti uredniku »Neue Freie Volkszeitung«, Staedele, kateri je Hardena obdolžil, da je od kneza Eulenburga dobil 1 milijon mark, da ga ne bi izdal zaradi nenatorne nenravnosti.

Sodišče je Staedela obsodilo na 100 mark globe. V motivaciji pravi sodišče, da je Harden proti Eulenburgu imel mnogo resničnega obtežilnega materiala. Maščevanje je torej popolno.

HIŠNA PREISKAVA V KABINETNI PISARNI RUSKEGA CARJA.

Preiskovalni sodnik grodnovskega kazenskega sodišča je došel v Peterburg. Po naročilu državnega pravdnistva je izvršil hišno preiskavo v Mihaelovi palači, kjer se nahaja carjeva kabinetna pisarna. V oddelku posebnih naročil državnega svetnika komornika Vasiljeva je zaplenil več dokumentov. Osrednji ravnatelj kabinete pisarne dvorni komisar Tarejev je bil zelo razjarjen in se je energično pritožil na justično ministrstvo. V Grodnu so zasledili ponarejevalce maturitetnih izprijčeval, ki so preskrbeli več osebam uradniška mesta. Preiskali so kabinetno pisarno, da pojasne zadevo. Med akti Vasiljeva je našel preiskovalni sodnik več falzifikatov, ki jih je zaplenil.

RUSKI KRONSKI SVET.

V Carskem Selu se je sklenilo pri konferenci, ki ji je predsedoval car sam, da se ne imenuje generalissimus za mor-narico in armade. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič baje odstopi kot peterburški vojaški poveljnik.

DELAVNI KNEZ NIKOLAJ.

Pariz, 12. aprila. Knez Nikolaj črnogorski tu marljivo dela na to, da se Bar proglasi za svobodno luko in da se ondi konča, oziroma začne železnica Donava-Adria.

24.275 OSEB V SIBIRIJI.

Peterburg, 22. aprila. Število letos v Sibirijo izgnanih oseb znaša 24.275.

TURČIJA.

Pogodbe s ptujimi častniki. — Umorjeni frančiškan. — Heraklejski premogovniki.

Zastopniki vseh poslaništev, razven nemškega, so izročili Turčiji dopis o novih pogodbah za inozemske častnike pri makedonskem orožništvu. Turčijo pozivljajo, naj kmalu sklene novo pogodbo, ki naj obsega sledeča nova določila: častniki naj imajo carinsko svobodo za svojo osebo. Odškodnina ob boleznih in smrti naj se doloži vladam častnikov. Poročniki naj imajo v Turčiji šaržo namestnega majorja.

Preiskava o umoru italijanskega frančiškana v Dorni še ni končana. Turki trde, da sta umorila frančiškana neki frančiškanski novinec in pa kavas italijanskega poslaništva.

Heraklejske premogovnike je nakazala turška vlada glavnemu ravnateljstvu za vojaške priprave.

Dnevne novice.

+ C. kr. deželni šolski svet. Deželni predsednik baron Schwarz otvori v slovenskem jeziku sejo ter pozdravi v lepi slovenščini nova zastopnika dežele, gg. deželna odbornika dr. Šusteršiča in dr. E. Lampeta, izražajoč željo in trdno nado, da bodejo zastopniki države, dežele in drugih faktorjev sporazumno sodelovali v dosegu smotrov deželnega šolskega sveta. V imenu zastopnikov dežele se zahvali dr. Šusteršič za prijazni pozdrav in izreka od svoje strani v imenu dežele upanje, da bi bilo zastopnikoma dežele, ki nosi ogromna bremena za šolstvo, omogočeno, harmoni-

čno sodelovati z drugimi člani deželnega šolskega sveta, osobito s čast. gosp. predsednikom. Dr. Šusteršič je koncem seje novič prijel za besedo in povdarjal, da ga je zelo prijetno dirnilo, da je gospod predsednik v slovenskem jeziku otvoril sejo. V kričečem nasprotju s tem dejstvom stoji samonemško vabilo k današnji seji s samonemškim dnevnim redom. V imenu dežele pričakuje, da se v bodoče vabila dostavljajo tudi v slovenskem jeziku. Deželni predsednik je izjavil na to, da bode tej zahtevi ustregel. Nadučiteljem v Dobropoljah je imenovan g. Fran Jaklič. Začasno vodstvo se podeli učitelju g. Štruklju. Ob enem je dež. šolski svet sklenil, da se g. Štrukelj imenuje nadučiteljem extra statum pod pogojem, da deželni odbor temu pritrdi. Začasno vodstvo II. mestne deške ljudske šole v Ljubljani se podeli ondotnemu učitelju g. J. Jegliču. Zajedno se sklene, da se na tej šoli ustanovi nadučiteljsko mesto extra statum pod pogojem, da pritrdi tudi deželni odbor. — Imenovani so: Gg. Fr. Fleré v Št. Lovrencu za nadučitelja v Rovtali, gdčna Alojzija Stebi za učiteljico v Kokri, Ivana Orel za definitivno učiteljico na Mirni. Dovolil se pokoj nadučitelju Jož. Franketu v Št. Petru pri Novem mestu. Službenim potom je predstavljen g. Fabinc Fran z Jesenic v Svibno, ukor dobila gg. učitelja Mihael Salberger in Jožef Zicherl na Jesenicah. Na predlog dr. Lampeta se soglasno sklene, priporočiti c. kr. učnemu ministrstvu, da da g. c. kr. šolskemu nadzorniku Tumi v Postojni naslov ravnatelja. Poleg tega se je rešilo še več stvari npranjenega značaja.

+ Sijajno zadoščenje poslancu Gostinčarju. Gotovo je še vsem v spominu izid tožbe, ki jo je vložil državni poslanec Josip Gostinčar proti občinskemu tajniku Juliju Novaku v Idriji radi žaljenja časti. Julij Novak je namreč dne 28. aprila 1907 na javnem shodu Josipu Gostinčarju očital, da je takrat, ko sta imela Gostinčar in dr. Krek ključne blagajne slov. stavbinskega delavskega društva v rokah, zmanjkalo iz blagajne 3000 gld. Na tožbo državnega poslanca Gostinčarja je c. kr. okrajno sodišče v Idriji — sodil je adjunkt Potočnik — Julija Novaka obtožbe oprostilo, ter je tudi deželno sodišče v Ljubljani to oprostilno razsodbo potrdilo. Takoj takrat smo pribili, da za tako razsodo niso bili mero-dajni stvarnopravni razlogi. To mnenje je sedaj potrdilo vrhovno in kasacijsko sodišče. Z razsodbo od 24. sušca 1908 je namreč spoznalo za pravo, da je c. kr. okrajno sodišče v Idriji kakor tudi c. kr. deželno kot vzklicno sodišče v Ljubljani s svojo sodbom, s katero je Julija Novaka obtožbe oprostilo, kršilo postavbo. — To je pač naj-sijajnejše zadoščenje državnemu poslancu Gostinčarju! Včerajšnji »Narod« vpije: »Če bi bili zlobni, bi baš sedaj prišli na dan z materijalom, ki bi zadostoval, da bi Gostinčarja uničili.« Taka pisava je navadna liberalna lumparija. Le na dan z vsem, s čimur grozite, da se bo spoznalo, da ste navadni obrekovalci! Tudi o poslancu Bartolu so liberalci govorili o odkritjih, a rodili so figo. Toliko je vredna tudi zgoraj omenjena najnovejša »Narodova« grožnja. Tako se razkrinkava liberalna politika, ki vsebuje samo podla lažnjiva sumničenja. Če bo »Narod« še kaj govoril, bodo naši somišljeniki obračunali s takimi dopisuni tako, kakor zaslužijo taki časnikarski lopovi! Posl. Gostinčarju pa iskreno častitamo na dobljenem sijajnem zadoščenju.

+ Kanonično umeščena sta bila danes čč. gg. Jožef Laznik na župnijo Slavina in Janez Čebašek na župnijo Polhov Gradec.

+ Blagoslovljenje zastave »S. k. izobraževaln. društva« v Mekinjah se vrši 28. majnika, na Vnebohod, mesto 14. junija, kakor se je nameravalo prvotno. Vsa društva prosimo, naj se na to prireditev, ki se vrši v proslavo vladarjevega in papeževega jubileja kakor mogoče sijajno, že zdaj ozirajo na to slavnost in jih vabimo, naj se udeležijo slavlja. S. K. S. Z. se udeleži blagoslovljenja z zastavo.

+ Za »Slovensko krščansko-socialno zvezo«. Neimenovan gospod z Gorenjskega I K. Isti gospod je podaril tudi lepo knjigo za »Zvezino« knjižnico. Hvala! — Somišljeniki, nihče naj ne pozabi darovati vsaj eno krono »Slovenski krščansko-socialni zvezi«!

+ Moja pot na Triglav. Pod tem naslovom priredi S. K. S. Z. v Gorici v soboto zvečer predavanje s skioptičnimi slikami. Dr. Breclj bo razlagal slike Triglavskega pogorja ter opisoval svojo pot na Triglav. Predavanje bo zanimivo. Člani »Zveze« so vstopnine prosti, nečlani plačajo malenkosten znesek. To je zadnje predavanje s skioptičnimi slikami v tej sezoni v Gorici.

+ Nesramnost uradnega lista »Laibacher Zeitung«. Včera smo poročali o nečuveni nesramnosti koroškega uradnega lista. Vse tisto, kar smo očitali koroške-

mu uradnemu listu, velja v polni meri tudi tukajšnjemu uradnemu glasilu »Laibacher Zeitung«. V uredniškem delu razglašajo vse protestantovske službe božje in te dni je prinesla »Laibacher Zeitung« tudi tisto rumeno reklamo, na kateri se Adam in Eva predstavljata v napol opičji podobi. Tako tvrdka Kleinmayr & Bamberg izrablja uradni list za reklamo v korist svoji knjigotržnici. Tako kranski uradni list dela reklamo za najbolj umazane knjige. Zahtevamo, da se tem nesramnostim napravi konec, sicer bomo postopali tako, kakor se izvestni gospodi še ne sanja!

+ Ravnatelj goriške gimnazije ostane. Znano je, da je dosedanj ravnatelj goriške gimnazije profesor Simzig prosil za vpokojitev. Vse je bilo radovedno, kdo bo njegov naslednik. Sedaj pa čujemo iz gotovega vira, da je ravnatelj Simzig svojo prošnjo na prigovarjanje tržaškega namestnika umaknil. Simzig ostane torej najbrže še eno leto na svojem mestu.

+ Šolske vesti. Za suplentko na šoli v Sostrem je imenovana gdčna Antonija Adamič. Gdčna Uršula Mazzi je radi boleznj začasno na dopustu. Za suplentko na šoli v Grahovem je imenovana gdčna Ivana Gabrovšek, ker je nadučitelj g. Henrik Likar obolel. Definitivno vodstvo te šole ima gdčna Marija Krall.

— Avtomobila voznja. G. Fr. Žagar, lesni industrijalec na Rakeku, si je nabavil tovorni avtomobil za 5000 kg lesa, s katerim hoče voziti les iz Markovca na Rakek. Vršil se bo zaradi tega komisionalni ogled na cesti Rakek-Lož.

Kranjski gostilničarji na Dunaju.

V terek so se odpeljali proti Dunaju udeleženci že objavljenega poučnega potovanja, in sicer Kenda, Krvarič, Plankar, Pogachnik in Trontelj iz Ljubljane, Doktorič, Hajnrihar, Kos, Markez, Mencinger in Ravlekar iz Bohinjske Bistrice, Peternel, Repe, Rus in Vrinšek z Bleda, Jan, Kunstelj, Žumer iz Gorij, Janc in Kunstelj iz Radovljice, Jalen iz Rateč ter Štravs iz Podbrda. Na potovanju jih spremljata tajnika kranjske deželne zveze za tujski promet, dr. Marn in Mencinger. Na dunajskem južnem kolodvoru pozdravili so jih tajnik državne hotelirske zveze, g. Gottlieb in načelnik kranjske deželne zveze za tujski promet, pl. Trnkoczy, in podpredsednik iste, dr. Krisper. Ob pozni uri se je vršil prijateljski večer v hotelu Hammerauel. Kranjce je prisrčno pozdravil predsednik državne hotelirske zveze, gosp. Hammerauel, povdarjajoč, da zamore le skupno postopanje vseh avstrijskih tovarišev okrepiti in razviti ta važni in močni stan. Vsi gostilničarji brez razlike narodnosti so na Dunaju dobro došli, posebno Kranjci, ki so priredili tako lepo začrtano poučno potovanje, za kar da jim gre čast. Govorili so še dr. Krisper, ki je kranjske goste predstavil dunajskim gostilničarjem ter hvalil zasluge dr. Gottlieba za prireditvev ekskurzije, potem hotelir Wieneringer in tajnik ravnatelj Gottlieb, ki sta izražala veselje nad tem obiskom. V imenu Kranjcev sta se zahvalila gg. pl. Trnkoczy in Peternel, ki je vabil Dunajčane, da obiščejo Kranjsko. Pred počitkom ogledali so si udeleženci obširne kleti hotelirja Hammerauela, ki so vsled svoje vzornosti vzbudile veliko zanimanje. — V sredo so se po zajtrku v krasni kavarni Prückl (I. Stubenring), kjer so bili fotografirani, izletniki vozili v štirivpreženih razglednih vozovih po Ringu in glavnih ulicah Dunaja do gostilničarske šole (Kurrentgasse). Tu so se v kuhinji in kleti vršila poučna predavanja. Pokazal se je izletnikom obvezni šolski pouk; na to so poslušali predavanja v seminarju za učiteljice kuhinjskih šol, nadalje teoretični pouk o serviranju strokovnih učiteljev Scheichlbauer in Sirowy ter videli praktični pouk v kletarstvu (c. kr. demonstrator gospod Steffel). Udeleženci imeli so priliko spoznati, da je gostilničarstvo posebna šolska stroka, ki je potrebna za napredek obrti. V šoli sta v poučnih besedah pozdravila udeležence predsednik dunajske gostilničarske zadruge Schack in ravnatelj strokovne šole, ki je podal pregled o ureditvi strokovne šole in njenih tečajev. Servirala se je izvrstna avstrijska kapljica. Na pogoščenju se je zahvalil v imenu gostilničarjev kranjskih gosp. Kenda. Popoldne se je vršil v hotelu »Österreichischer Hof«, čegar pročelje je krasila zastava v kranjskih deželnih barvah, slavnostni banket. Pl. Trnkoczy se je zahvalil na izredno prijaznem sprejemu ter končal napitnico z »živio«-klicem pogoščevalcem. Predsednik Hammerand je napil lepemu spolu, Trontelj iz Ljubljane dunajskemu mestu, ravnatelj Hess in tajnik Domenigg sta slavila zasluge kranjske deželne zveze za tujski promet, v čijem imenu se je zahvalil dr. Marn. Ravnatelj Gottlieb je pozival gostilničarje k edinstvu, Peternel (Bled) je napil dunajskim gostilničarjem. Dr. Krisper je naznanil, da sprejme izletnike v petek minister za javna dela, dr. Gess-

mann. Končno je še pozdravil izletnike hotelier Ferdinand Hess kot gospodar, na kar so si isti ogledali kuhinjske prostore in kleti hotela, ki zaslužijo vso pohvalo. Potem so se podali izletniki v strokovno nadaljevalno šolo za gostilničarske vajence ter poslušali tam predavanje profesorja Heilsberga o spoznavanju živil in užitnih sredstev ter pouk strokovnih učiteljev Keinstein, Jäger in Sirowy o praktičnem serviranju. Zvečer so obiskali »Colloseum«. — Izletniki stanujejo v hotelih »Österreichischer Hof«, »Dungl« in »Hammerand«.

+ **Društvu »Meščanska zveza«** v Kranju je vlada potrdila pravila.

— **Zaplenjeni golobi - pismonoše.** Na Reki se je imelo dne 19. t. m. prirediti tekmovalno letanje golobov - pismonoš. V to svrhu je bilo poslano iz Italije 250 golobov. Ko je vojaška oblast zvedela za nameravano prireditev, zaukazala je, da se golobe zapleni. To se je tudi zgodilo po noči od 18. na 19. t. m. Košare z golobi so zapečatili ter izročili v varstvo vojaški straži z nasajenim bajonetom.

— **Cerkveni tat prijet.** Andrej Selan, znan postopač, ki je vlomil v lursko kapelo v Podpeči, je bil aretovan in sodišču izročen.

— **Umrli je** v Trstu voznik Jožef Kodele, star 34 let, doma iz Postojne. Baje so ga nekje v neki gostilni tako nabili, da so vsled udarcev nastopile notranje poškodbe.

— **Nova slovenska cerkev v Ameriki.** V New Yorku so pričeli marljivo delovati za ustanovitev nove slovenske cerkvice sv. Cirila in Metoda.

— **V tujini ubit.** V Calumetu v Ameriki je v rudniku velik kos kamenite plasti ubil Slovenca Jožefa Orazma.

— **Mrzlo kopel si je privoščil,** da bi si ohladil prevroč, razburjeno kri, zaradi preobilo zavžitega dolenskega vinca. Na velikonočni ponedeljek popivali so fantje iz raznih vasi v gostilni pri »Lipi« v Kandiji. Tam se je nahajala družina Janežičeva iz Drske; prišlo je do prepira, ki je pa Janežičevega sina tako vjel, da je vstal od mize, se podal mimo Kondatove gostilne h Krki ter skočil vanjo. Kandijski policaj, ki je že preje miril, je Jan. ml. hitro sledil in ga pravočasno še došel, ko je ravno skočil v Krko. Vnel se je boj za življenje. Ko bi policaj ne bil dobil opore pri vodnem kolu, bi ga bil Janežič potegnil v vodo. Policaj je moral klicati na pomoč. Prihitali so ljudje in izvlekli oba iz mrzle kopeli. Policaj je Janežičevega sina odpeljal v nezakurjeno »špekamrico«, kjer si je ohladil razburkano kri. Zjutraj izpuščen iz ječe pobral se je domov za peč, kjer se je pogrel in prespal »mačka«.

— **Zgorela je vsled sramežljivosti.** V Malem Lošnju je 19. t. m. v prodajalnici likerjev v hiši Matije Premuda na glavnem trgu razletela steklenica špirta, ki je stala poleg peči, špirit se je užgal in kmalu je bila cela hiša v plamenu ter je popolnoma zgorela. Mornarji vojne ladje »Albatros« so z velikim trudom rešili sosedne hiše. Starejši sin slaščičarja Rainisa se je težko opeknel, ena hčerka se je opekla po obrazu. Devetletna nečakinja Rainisova, ki je prišla v Mali Lošnji na počitnice, je zgorela. Bilo jo je sram, da bi šla v sami srajci iz hiše. Vlekli so jo s silo, vendar se je v dimu izmuznila in skrla pod posteljo, kjer jo je kmalu zajel plamen. Najemniku Furlani je zgorela vsa hišna oprava.

— **Zgradba nemške šole v Gorici** bo kmalu dovršena. Te dni so pokrili streho.

Štajerske novice.

š S. K. Z. za Štajersko. Na belo nedeljo dne 26. aprila, popoldne ob 3. uri, priredi »Slovenska kmečka zveza« v Makolah javen društven shod v posojilničnih prostorih. Govorita gg. državna poslanca Roškar in Pišek. Kmetje, delavci, viničarji, somišljeniki »Slovenske kmečke zveze«, pridite poslušati svoja poslanca.

š **Ljudstvo je govorilo.** Na velikonočni ponedeljek je sklicala »Slovenska kmečka zveza« na mnogih krajih zaupne shode, na katerih so zbrani zaupniki v imenu svojih somišljenikov odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo in sploh proti vsaki pogodbi, ki bi bila v kvar kmečkemu ljudstvu. Vse se je podražilo. Sladkor in sploh predmeti, ki jih mora našo ljudstvo kupovati, so se podražili. Živinoreja pa, vsled silnega uvoza iz Srbije, ne daje tistih dohodkov, ki jih pričakujemo od nje in tako se kmečki stan nagiba v popoln propad. Na zaupnih shodih zbrani zaupniki torej kličejo svojim poslanem: Proč s tako in vsako postavo, ki bi škodovala kmečkemu ljudstvu!

š **Štajerski učitelji — pohlevni slugi dr. Kukovca.** Na velikonočni ponedeljek so imeli ti učitelji v celjskem »Narodnem domu« shod, na katerem so hoteli ustanoviti konkurenčno društvo »Krščansko-socialni zvezi«. Učitelji so mislili to novo-

rojeno dete imenovati »Narodna socialna zveza«. Boter tega deteta, dr. Kukovec, pa je rekel, da ne smejo tako naravnost te konkurence zaznamovati, ampak raje po ovinkih z imenom »Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem«. V tej zvezi liberalnih bralnih društev mislijo vzgajati liberalni naraščaj, drugače stranka ne more uspevati. V ta namen začne tudi kmalu v Ljubljani izhajati mladinski list za liberalno vzgojo mladine. Učitelji so svojemu generalu obljubili udano zvestobo ter pridno gonjo za »Narodno stranko«. Rekli so, da jim je zlasti mar mladina, ki iz šole izstopi. Če teh ne dobijo, pravijo, bo kmalu general brez armade. Ko je bil s tem general zadovoljen, so imeli koncert — pa kratek, ker dosti niso znali, — ter ples do ranega jutra.

š **Železnico iz Slov. Bistrice** na postajo južne železnice istega imena, je dovolilo ministrstvo. Železnico še mislijo napraviti na anahronistično paro.

š **Umrli je** pri Konjicah filozof gosp. Furman.

š **Streljanje o Veliki noči** je v celjski okolici zahtevalo nič manj kot sedem žrtev. V dveh slučajih ostaneta ranjenca za celo življenje nesposobna za delo.

š **Prememba posesti.** Učitelj v Šoštanj, Jakob Vrečko, je kupil v Sevnici posestvo Ivana Starkla st.

Ljubljanske novice.

+ **V krščanski ženski zvezi** predava v petek 24. t. m. v navadnih prostorih dr. Evgen Lampe.

lj **Vlom v knezoškofjski pisarni.** Neznani tat se je ukradel včeraj v knezoškofjsko palačo ter ostal v hiši tudi še, ko so se zvečer ob 8. uri zaprla hišna vrata. Zlezel je v peč ravnateljeve pisarne, prebil s sekuro in dletom, ki ju je dobil v hiši, peč, ter skozi odprtino zlezel v pisarno. Vedeti je moral, da ima skozi ravnateljevo pisarno prosto pot v druge pisarniške prostore. Ker ga nihče ni motil, je lahko nemoteno odpiral razne predale pri pisarniških mizah, stikal med papirji in po mizah ter si prilastil, karkoli se mu je zdelo vrednega. Radi varnosti je zastrl okna ter s prižgano svečo, ki jo je postavil na tla, svetil po pisarnah ter iskal, kje bi se dobilo kaj zaslužka. Časa je moral imeti dovolj, ker je zbiral samo po večjem denarju, vinarje in krajcarje je pustil nedotaknjene. Na ta način si je prilastil nad tisoč kron. Ko je bilo »delo« končano, privezal je vrh za noge pulta, ki stoji pri oknu, ter se po vrvi spustil skozi okno v Medarsko ulico na tla. Za spomin je pustil v pisarni par starih čevljev in v predpečku ostanke potic. Čevlje je tat imel v število »Slov. Naroda« z dne 18. aprila, potico pa v »Piccolo« zavite. Čevlje, katere je tat pustil na mestu vloma je tat včeraj kupil pri starinarju Pugelju. Tat je bolj majhne postave, ni debel in je črnih las.

lj **Predrzna tatvina v frančiškanski cerkvi.** Včeraj je bilo v frančiškanski cerkvi v kapelici »Praškega Jezuščka« pokradene najmanj za 200 K srebrenine in zlatnine, katero so tja prinesle v dar razne stranke in sicer: 10 srebrnih in 2 pozlačeni broži, 15 prstanov, 4 zlate brože, ženska srebrna ura, nekaj kratkih zlatih verižic in več dolgih srebrnih verižic. Pred nakupom se svari. — Danes ponoči je bilo v nekem tukajšnjem hotelu ukradeno črno žalno žensko krilo in črno svilnato spodnje krilo, njenemu sinku pa črnomodričast suknjič.

lj **Zakaj se ljubljanska policija ne pomnoži?** Toliko tatvin in vlovov že kmalu ni bilo v kakem mestu, kakor jih je sedaj pri nas v Ljubljani. A niti vlovilcev niti tatov ne zasači ljubljanska policija, ker je ni nikjer blizu, kjer bi morala biti. Na vsakih pet kilometrov stoji po en mož in še ta ima mesto enega obhoditi pri tem kar tri rajone. Policaji morajo na določenih mestih stati po pol ure. Če se kak stražnik v tem času z določenega mesta oddalji, je kaznovan. Tako tatovi dobro vedo, kedar brez skrbi lahko vlamljajo. Bo kmalu slabše v Ljubljani kot v Trstu, in ljudje bodo morali nositi kmalu ključavnice pri — žepih!

lj **Prešernov spomenik** dobi zopet novo železno ograjo, ki bo stala 600 do 800 kron.

lj **Poročil se** je danes g. Ferdinand Omejc, deželni blagajniški kontrolor z gđno Alojzijo Hiner. Bilo najsrečnejše!

— **Odbor društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Ljubljana** se je v svoji včerajšnji seji konstituiral tako: predsednik: dež. sodnijski predsednik Albert Levičnik; njegov nadomestnik: stolni kanonik in ravnatelj A. Kalan; tajnik: sodni tajnik F. Milčinski; blagajnik: blag. asistent F. Bregant; odborniki: mestni fizik dr. Otm. Kraječ, nadučitelj A. Likozar in podpredsednik Vinc. družbe Janez Röger star. — Po zmislju pravil so bili povabljeni k odborovi seji tudi knezo-

škofjski ordinarijat, kranjski deželni odbor, mestna občina ljubljanska, okrajno glavarstvo, okrajno sodišče v Ljubljani in okrajni šolski nadzorniki mesta in okolice ljubljanske. Od teh virilistov so se udeležili odboro seje gg. stolni kanonik Josip Šiška kot zastopnik knezoškofjskega ordinarijata, deželni odbornik dr. Evg. Lampe kot zastopnik deželnega odbora in sodni pristav Valentin Levičnik kot zastopnik okrajnega sodišča v Ljubljani. Odbor je rešil pet najhujših slučajev mladinske zanemarjenosti in prevzel plačevanje potrebnih oskrbnin na društveni račun; nadalje je sklenil se obrniti v dveh načelnih vprašanjih na deželni šolski svet ozir. na obrtno nadzorstvo in primernim potom se zavzeti za zakonito ureditev mladinske skrbi v naši deželi po kranjskem deželnem zboru.

lj **Bavarci v Ljubljani.** Danes ob 6. uri 40 min. zvečer se pripelje na poti v Pulj z gorenjskim vlakom 60 Bavarcev. Na kolodvoru jih pozdravi župan, na kar se Bavarci v vozovih peljejo skozi mesto. Prenoe v hotelu »Union«. Drugo leto nameravajo Bavarci dalje časa obiskati Ljubljano.

lj **Poročil se** je danes v Imotsku gosp. Janko Kersnik, asistent c. kr. tob. režije v Ljubljani, z gospodično Marico Petyo.

lj **Prijet nevaren tat.** K včerajšnjemu poročilu glede aretacije Jožefa Preka se nam poroča še sledeče: Prek je prišel ob 8. uri in pol zvečer v izseljeniško pisarno »Severo-nemškega Lloyd« ter zahteval za sé in za enega prijatelja vožni listek v Buenos-Aires v Braziliji. Uradnik mu je izračunal ceno, na kar je Prek rekel, da nima denarja v gotovini, ampak vrednostno knjižico, ki si jo je dal uradnik pokazati. Spoznal je na prvi pogled, da je hranilnična knjižica ukradena. Tega pa seveda Preku ni dal vedeti, marveč mu je obljubil celo, da dobi 50 mark predujema na knjižico, kakor je Prek zahteval. Prek je hotel odpotovati še zvečer. Uradnik ga je pregovoril, da ostane do prihodnjega jutra ter ga je spremil k »Tišlerju«, kjer da bi naj povečerjal ter prenočil. Uradnik je med tem skočil po stražnika, ki je Preka aretirati, ne da bi ga ukenil. Vsled tega mu je že pri »Štruklju« zbežal. Tekel je proti »Figovcu«. Tu sta prihitela na pomoč drug stražnik in neki vojak. Vsi skupaj so tu vnovič Preka z veliko težavo aretirali. Hranilne knjižice torej ni našla šele policija, ampak isto je že uradnik »Severo-nemškega Lloyd« spoznal za ukradeno, in na podlagi te okolnosti je bil Prek aretiran.

lj **Ogenj na I. državni gimnaziji.** Ko je prišla danes zjutraj pred peto uro kuharica Marija Šinkova na hodnik I. državne gimnazije, je opazila polno dima. Obveščeno je bilo takoj ognjegasnno društvo, ki je prišlo na lice mesta in stopilo v akcijo. Ker je bila nevarnost, da se ogenj razširi, je čuvaj na Gradu naznanil z dvakratnim strelom nevarnost, nakar so prihitali na lice mesta še drugi gasilci. Gasilec je načeloval g. Ludovik Štricelj in so ogenj udušili še tekom ene ure. Izpod strehe, po hodnikih in po podzemskih prostorih se je valil tak dim, da so gasilci morali pristaviti k oknom veliko lestvo, pobiti šipe in skozi okna gasiti. Unela se je bil vspenjača za drva in premog, ki vodi iz kleti do vrha, ki je vsa uničena in se škodo ceni do 3500 K. Vspenjača se je vnela najbrže od preblizu nakupičenega pepela, ki je počasi tlel. K ognju je prišlo mnogo občinstva ter je za red skrbela policija in orožništvo. Ko bi ogenj nastal med šolskim poukom, bi bila nastala gotovo kljub širokim hodnikom panika.

NAPETE RAZMERE MED JAPONSKO IN RUSIJO.

Razmere med Rusijo in Japonsko so se zelo poslabšale. Znamenje napetih razmer je, ker so prekinili pogajanja o ribiškem in o raznih drugih vprašanjih. V zvezi z napetimi razmerami med Japonsko in Rusijo so tudi vedno bolj neprijateljske razmere. Ruski politiki obračajo zdaj vso svojo pozornost zopet na Daljni Vzhod.

Telefonska in brzojavna poročila.

DELEGACIJSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 23. aprila. Weckerle, baron Beck in Aehrenthal, bodo tu konferirali glede na sklicanje delegacij.

DR. LUEGER.

Dunaj, 23. aprila. Dr. Lueger je dospel danes semkaj.

PROTI PROTEKCIJI ČASTNIKOV OD STRANI DELEGATOV.

Budimpešta, 23. aprila. Vojno ministrstvo je izdalo odlok, s katerim prepoveduje častnikom, da ne smejo, kadar se gre za povišanje ali prestavljanja, iskati protekcije pri delegatih oziroma poslancih, ki potem zanje intervenirajo pri voj-

nem ministru. To da je proti vojaški disciplini.

BRAMBENI ODSEK.

Dunaj, 23. aprila. Brambeni odsek je sklican 29. t. m. na sejo.

POTOCKIJEV SPOMENIK.

Lvov, 23. aprila. Začelo se je nabirati za Potockijev spomenik.

SAMOUMOR OGRSKEGA DRŽAVNEGA POSLANCA.

Zagreb, 23. aprila. V Turskem Bečeju ustrelil se je v torek popoldne dr. Ljuba Pavlovič, bivši srbski poslanec v ogrskem državnem zboru. Zadnji čas je bil član narodno-cerkvenega odbora. Govori se, da so ga gnale v smrt finančijelne težave. Štiridesetletni mož zapuša vdovo in več otrok.

STAVKA.

Tržič (Monfalcone), 23. aprila. Tu stavka 200 delavcev v ladjedelnici zaradi urnika.

ITALIJA SE GIBLJE.

Rim, 23. aprila. »Tribuna« poroča, da bo italijanska eskadra obiskala Solun in Smyrno, kjer so velike italijanske kolonije. Avgusta meseca se bo celotno brodogje vadilo v Tirenskem morju. Vaje bodo velevažne in popolnoma vojnega značaja.

KONFLIKT MED KITAJSKO IN JAPONSKO.

London, 23. aprila. Pet japonskih križark križa okoli Šangaja. Oficielno se nanašanja, da znači vsa stvar le »prijateljski obisk«, v resnici pa hoče Japonska prisiliti Kitajsko, da opusti bojko japonskih izdelkov.

ZOPET EULENBURG - HARDEN.

Berolin, 23. aprila. Hardenu se je posrečila prekanjena poteza proti knezu Eulenburgu. Ker so se namreč pred monakovskim sodiščem na predlog prič dokazala nenravna dejanja knezova, je Harden zdaj naperil proti Eulenburgu zaradi krive prisage obtožbo, ker je namreč pri obravnavi v Berlinu, kjer je bil Harden obsojen, prisegel, da ni kriv protinaturnih dejanj. Vsled Hardenovega nastopa je tudi državni pravdnik prisiljen, da proti knezu nastopi. Hardenova zvita taktika je tem večjega pomena, ker ima cela zadeva velopolitično ozadje.

RAZLASTITEV POLJAKOV.

Berolin, 23. aprila. Naselniška komisija je izdelala načrt, kako že letos razlastiti poljsko veleposestvo.

ATENTAT NA PREDSEDNIKA.

New York, 23. aprila. Atentat na predsednika Cabrera so izvršili kadeti, ki tvorijo njegovo telesno stražo. Oddali so na spremstvo predsednikovo salvo. Osem kadetov bo obsojenih na smrt.

LINEVIČ.

Peterburg, 23. aprila. General Linevič je nevarno obolel.

RUSIJA IN ANGLEŠKA.

Peterburg, 23. aprila. Zatrjuje se, da se je med Rusijo in Angleško dosegel glede na reformni program v Makedoniji popolni sporazum.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Pojavila se 24 urah pred
22. 9. sveč.	734'8	6'3	sl. jzab.	jasno	
23. 7. zjutr.	34'6	2'8	sl. svzh.		0'0
2. pop.	34'1	12'4	sr. jzab.	del. jas.	
Srednja včerajšnja temp. 7'0°, norm 10'8°					

Rogaški, Styria=vrelec

Zdravilna voda proti Zdravniško oteklini v želodcu in priporočena! krčem, Brighthovemu vnetju ledvic, katarom v grlu in krljih, v želodcu in črevih, diatezi, zaprtju, učinki! 849 3 3 boleznih na jetrih itd. Dobiva se pri trvdkah: M. Kastner in Peter Lassnik

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapilor št. II. Isti deluje, da postanejo lasje gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. — Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurisio, lekarnar. Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 814 20—3

ŽITNE CENE.	
Budimpešta 23. aprila.	
Pšenica za maj	10 96
Pšenica za oktober	9 38
Rž za april	8 10
Koruzna za maj	6 43
Oves za april	6 50

Efektiv: 5—10 ceneje

Zahvala.

992

Za izkazano sočutje ob hlezni in smrti naše iskreno ljubljene hčerke, sestre, oziroma tete

sestre Dominike Bahovec

predstojnice v hiralnici sv. Jožefa

izrekamo tem potom srčno zahvalo vsem sorodnikom in znanecm, preč. duhovščini, kongregaciji sv. Vincencija Pavljanskega, gosp. primariju dr. Gregoriču, slov. pevskemu društvu „Slavec“ za ganljivo peje.

Ljubljana, 22. aprila 1908.

Žalujoci ostali.

Vabilo

na

redni občni zbor

„Okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji“

registrovane zadruga z neomejeno zavezo“

ki se bo vršil

3. maja 1908 ob 1. uri pop. v uradnih prostorih hranilničnih.

Dnevni red :

1. Poročilo načelstva

2. Poročilo nadzorstva.

3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.

4. Volitev načelstva.

5. Volitev nadzorstva.

6. Poročilo o izvršeni reviziji.

7. Slučajnosti.

V Idriji, dne 22. aprila 1908.

Načelstvo.

993 1—1

Ženitna ponudba.

Mlad trgovec in posestnik v lepem trgu na slovenski zemlji Štajerski se želi v surho ženitve seznaniti z gospodično, staro od 18 do 28 let, ki bi imala veselje do trgovine in posestva, z malim premoženjem. Vendar je pa glavni pogoj dober značaj in pošteno srce, ker se na premoženje ne gleda toliko.

Le resne ponudbe s sliko naj se blagovolijo pošiljati na naslov: Josip Hoželj, poste restante Celje.

Na anonimna pisma in dvomljive ponudbe se ne ozira. Usaka slika in pismo se v neugodnem slučaju pod moško in žestno besedo vrne in sicer priporočeno.

996 1—1

Išče se

v trajno delo več delavcev, žagarjev, cirkularistov, gozdarskih hlapcev, oglarjev, drvarjev ter navadnih dni-narjev proti zelo dobremu plačilu.

Več se izve pri parni žagi v Koprivniku pri Kočevju, ali pa pri lastniku Dominiku Lušinu, Ljubljana, Jenkove ul. 18.

998 (2—1)

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

gremija trgovcev v Ljubljani

ki se bo vršil

dne 5. maja t. l. ob 3. uri popoldne v mali dvorani »Mestnega doma«.

Dnevni red:

1. Reorganizacija gremija.

2. Prememba pravil.

3. Raznoterosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

odbor.

994 1—1

mesarija

Vprašanja naj se naslavljaajo na upravo »Slovenca«.

Mirna stranka išče mirno stanovanje

dve sobi, za avgust. Naslov pove upravništvu »Slovenca“.

970 2—2

Učenec

za **pekovski obrt** se takoj sprejme pri g. Francu Beden Gradišče 10. Ljubljana.

999 2—2

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **FRANC VIDMAR**, krojač, **Železniki, Gorenjsko.**

753 6 6

Podpisani se najuljudnejše priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za izdelovanje

803 10—6

novih altarjev

kipov iz lesa kakor tudi iz kamna in marmor-cementa kakor tudi vso popravo starih altarjev in sploh vsega, kar spada v kiparsko obrt.

Josip Grošelj, kipar

v Selcih pri Skofji Loki.

Prof. Pawlow

označuje

na podlagi točnih preiskav z zdrav te k za najmočnejšega zbujevalca sekretorskih žleznih živev. Prav odlično pa zbuja tek, krepe želodce in olajšajo bolečine prave Bradyjevo žleznice kapiloe. Pospešujejo opravljanje prebavnega dela, slast do jedi, odstranjajo telesnemu dobrobiti škodljivo napenjanje, čezmerno tvoritev kislin, telesno zaprtje, želodčne bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. **O. Brady**, lekarnar, Dunaj I. Fleischmarkt 1402, razpošilja šest steklenic za K 5—, tri dvojne steklenice za K 4 50 franko. 2428 12—1

Proda se

radi opustitve gostilne vsa **gostilniška in kuhinjska oprema** ter nekaj **pristnega ovička**. Natačneje v **restoraciji »Perles«**, **Prešernove ulice.**

997 3—1

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst mikelnastih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, godbenega orodja, jeklenega in usojatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura K 3—
iv. izvir. „Roskopf“ pat. ura 5—
registr. „Adler Roskopf.“, nikel. remont. s sidra 7—
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje s dvojnimi plaščem 8 50
srebr. rem. ura „Gloria“ 8 40
„ „ „ „ dvojni plašč 12 50
„ „ „ „ varičica s rince na pero in karab. 15 gr. težka 2 80
paška Tula nikel ura cilind. z „Luna“ kolesjem 10 50
ura s klockico K 8 50, budilka K 2 00, kuhinjska ura K 3—
švarcvaldska ura K 2 80.

Za vsako uro Meino pismeno jamstvo!

Motek rinkel! Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**, s. in ka. dvorani saloiznik v Mostu (Brüx) 654, Češko. 2915 1—4

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril na Mestnem trgu št. 11

gostilno „pod Skalco“, „pri Jaketu“,

(skozi vežo, poleg papirnate trgovine Fr. Iglič)

988 (3—2)

ter se priporočam za obilni obisk, zagotavljaajo najboljšo postrežbo, velespoštovanjem

Jakob Filip, bivši gostilničar pri „Friedrich-u“.

Moderna svileni krila

iz žumče svila, dalje krila iz lustra, klota in batista. Predpasniki za dame, deklice in otroke vedno v največji zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7.

766 4 d

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXVI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje **18.390 dobltkov v gotovini**

v skupnem znesku **513.580 kron.**

791 10—5

Glavni dobltek znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 14. maja. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih, v menjalnicah itd.; Igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Podružnice

Praga s menjalnicami. Oraben 25, Mala strana, Mest. ulica 17, Baden, Braun. Ulicka 11, Oefka Pamaia, Hornvaki Gumborg, Wöding, Sovi Jilin. Piseu. Gritava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 16, II. Tabarstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Renneweg), III. Lb. wengasse 27, IV. Wirscher Hauptstrasse 15, V. Schönbrunnstrasse 84 s, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lerebenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 89, XVII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 13, XIX. Hauptstrasse 82.

Menjalnična colniška družba

173

MERCUR

Dunaj, L. Wollzeile 10.

6.000.000 K 20.000.000, Zoser. zaklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk. devis, valut in denarija.

Zamenjava in eskomptiranje

iskrabanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov

Podružnica

w Spijetu.

Delniške glavnica

11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča

promese na 3% zemlj. kreditne srečke II. em. po K 5 50

„ „ 3% zemlj. kreditne srečke I. em. po K 5—

„ „ 4% ogr. hipotečne srečke po K 4—

„ „ ogr. premijske srečke cele po K 12—, pol. po K 7—

Podružnica

w Celovcu.

Rezervni fond

11 K 200.000. 11

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk »Katoške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.